

Першая мэлёдыя інструменту — французская папулярная песенька „*Charmante Catherine*“, ад якой, дарэчы, і паходзіць назва інструменту. А далей у рэпэртуары — расейскі жорсткі раманс „Разлука“ ці вальс „Разьбітае сэрца“. Ці не адсюль Караткевічава „сыпяваў пра невядомае“?

## Каўбаса

### Сяржук Сокалаў-Воюш

Навуковыя спрэчкі адносна паходжаньня слова „каўбаса“ можна параўнаць са спрэчкамі пра саму каўбасу. Тут і гаворка пра якасьць, і гаворка пра колькасьць, і сварка ў чэргах, і шчымлівая згадка пра мітычныя часы, калі, як той казаў, заміж замка каўбасой дзьверы замыкалі.

Сярод моваў першакрыніцаў фігуруюць: украінская, турэцкая, расейская, старажытнагэбрайская, французская. Але ж мы з вамі добра ведаем, што каўбаса ў значэньні „паказчык дабрабыту“ мае савецкае паходжаньне. У часе мітынгаў канца 80-ых — пачатку 90-ых прамойцы згадвалі каўбасу не радзей, чым дэмакратыю і свабоду. Іншыя прамойцы называлі такіх каўбаснікамі і казалі, што найперш трэба незалежнасьць, эканамічныя рэформы і дэмакратызацыя, якія ўрэшце і дадуць тую самую каўбасу: танную, смачную і, што самае галоўнае: яе будзе многа!

Маю падазрэньне, што, нягледзячы на навуковыя спрэчкі, слова каўбаса ўсё ж уласнабеларускае. Іначай адкуль такая бязьмежная любоў беларуса да каўбасы? Ужо ў першым беларускім рамане „Золата“ Ядвігіна Ш. адзін зь беларускіх эканамічных эмігрантаў атрымаў у Амэрыцы пасылку зь Беларусі. Сярод прысланага была і каўбаса. Эмігрант зьёў каўбасу, а абалонку ад яе доўга насіў у кішэні і час ад часу настальгічна нюхаў яе, прыгадваючы родныя мясціны.

Найбольш вядомы гатунак беларускай каўбасы — гэта так званая вясковая, хатняя альбо сялянская, якую ў народзе называюць проста: пальцам пханая. Сярод іншых — крывяная, драмязоўка (альбо лівэрная)... Але нягледзячы на безьліч крамных каўбасаў, на пытаньне, якая самая смачная ў Беларусі каўбаса, кожны беларус адкажа: тая, якая з маёй вёскі.

## Кефір

### Алена Ціхановіч

У гадох 70-ых фальклёрны хор з палескай вёскі паехаў у Маскву. Пасля выступленьня вяскоўцы ўпершыню ў жыцьці вырашылі пайсьці ў рэстаран. З напойў выбралі самы недарагі і экзатычны — кефір за 8 капеек. Афіцыянт прынёс цэлы паднос нечага белага ў шклянках, і даяркі зьнімаквалі — гэта было кіслае малако!

Так прызвычаліся да кефіру, які ў адрозьненьне ад сыракавышы набыў новую якасьць: ён сквашваўся ня шляхам натуральнага брадзжэньня, а спэцыяльным кефірным грыбком. Паходжаньне слова, як і самога напой, тлумачаць цюркскімі каранямі — кефір роднасны кумысу, словам „чыхір“ альбо „чакыр“ многія цюркскія народы называюць віно.

Кефір — напой так сама дэмакратычны, як і гарэлка. Яго паважаюць пэн-